

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Veilig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Inhoud:

- Inleiding: Fytollicentie: hoe, wat, waar?**
- Waarom gewasbescherming?**
- Bescherming voor de gebruiker!**

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Inleiding: Fytollicentie: hoe, wat, waar?

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Fytolicensie

	geen	P1	P2	P3	NP garden
Kopen	Nee, afhalen wel mogelijk in opdracht P2 met factuur	Nee, afhalen wel mogelijk in opdracht P2 met factuur	ja	ja	ja
Gebruiken	Nee uitz: stagiair	ja	ja	ja	ja
Toegang spuitlokaal	Nee, tenzij in aanw P1,P2 of P3	ja	Ja	ja	nvt
Beheer spuitlokaal	Nee	Nee	ja	Ja	nvt
Distribueren	Nee	Nee	Nee	Ja	ja
voorlichten	nee	nee	nee	Ja	ja

Fytolientie

Aantal vormingsactiviteiten

fyto**licentie**

Tabel. Minimaal aantal verplicht te volgen vormingsactiviteiten gedurende de geldigheidsduur van een fytolientie om in aanmerking te komen voor een verlenging.

Type	Fytolientie	Minimum aantal te volgen vormingsactiviteiten
NP	"Distributie/Voorlichting producten voor niet-professioneel gebruik"	2
P ₁	"Assistent professioneel gebruik"	3
P ₂	"Professioneel gebruik"	4
P ₃	"Distributie/Voorlichting"	6
P _s	"Specifiek professioneel gebruik"	2

[Home](#)

[Gewasbeschermingsmiddelen](#)

[Fytolicensie](#)

[Meststoffen](#)

[Reductieplan](#)

[Contact](#)

Gewasbescherming: toelatingen raadplegen

Zoek naar toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen op basis van naam, toelatingsnummer, teelt, plaag, ...

Gewasbescherming voor de industrie

Informatie over gewasbeschermingsmiddelen, de toelatingsprocedure en de gegevensvereisten

Gewasbescherming voor gebruikers

Informatie voor professionelen en amateurs over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Fytolicensie

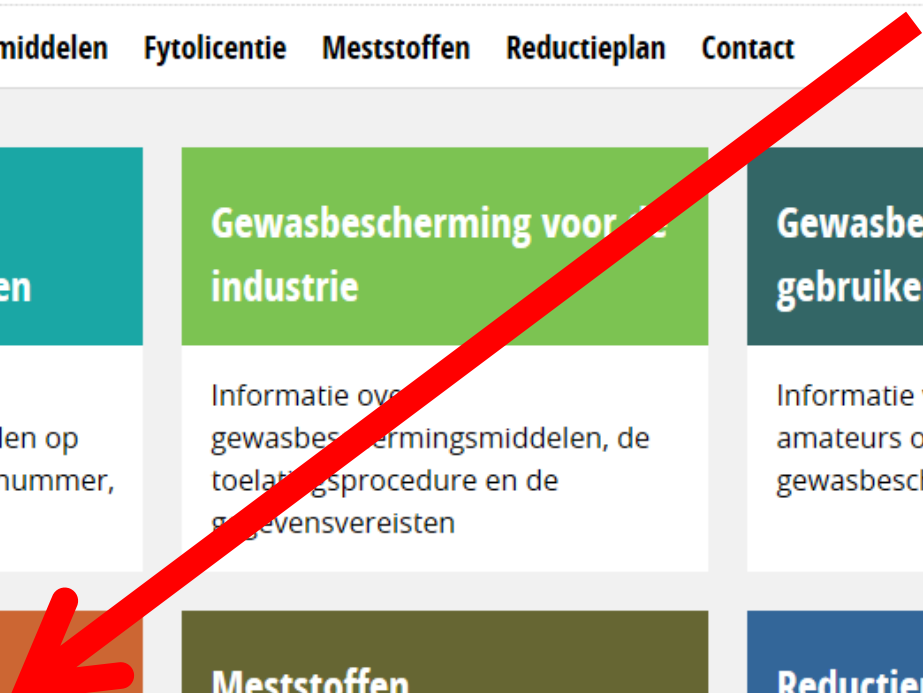
Een verplicht certificaat voor professionele gebruikers, distributeurs en voorlichters van gewasbeschermingsmiddelen

Meststoffen

Informatie over het gebruik en de toelating van meststoffen, bodemverbeterende middelen, teeltsubstraten en zuiveringsslib

Reductieplan

Een federaal plan voor de vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Fytollicentie

Wat is een fytollicentie?

Een fytollicentie is een certificaat van de federale overheid dat aangeeft dat u als professionele gebruiker, distributeur of voorlichter op een correcte manier met gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen kunt omgaan.

[Lees meer >](#)

Fytollicentie aanvragen

Dien eenvoudig uw aanvraag in.

- [Hoe dien ik een aanvraag in?](#)
- [Geldige diploma's, getuigschriften](#)
- [Online aanvraag](#)
- [Schriftelijke aanvraag](#)
- [Meest gestelde vragen hierover](#)

Mijn fytollicentie

[Aanmelden met eID](#)

Documenten

[Gids fytollicentie](#)

[Klik hier voor de lijst van de geldige diploma's, ...](#)

[Klik hier voor het schriftelijk of online aanvraagformulier.](#)

[Mijn fytollicentie raadplegen](#)

[Aanvullende opleiding](#)

Fytolicensie

Welcome, ABTS MATHIAS

federal public service
HEALTH, FOOD CHAIN SAFETY AND ENVIRONMENT

Logged in as: ABTS MATHIAS - Application: PHYTODAMA

Welkom

Persoonsgegevens

Professionele activiteit(en)

Fytolicensie

Welkom

Deze online account geeft u toegang tot de gegevens van uw fytolicensie.

Fytolicensie

Welcome, ABTS MATHIAS

federal public service
HEALTH, FOOD CHAIN SAFETY AND ENVIRONMENT

Logged in as: ABTS MATHIAS - Application: PHYTODAMA

Welkom Persoonsgegevens Professionele activiteit(en) **Fytolicensie**

Fytolicensie Nieuwe aanvraag

	Fytolicensie	Nummer fytolicensie	Begindatum	PDF	Status verlenging	Einddatum
	P3 - Distributie/Voorlichting	15.3.00523	25/11/2015			24/11/2020

1 - 1

Bekijk uw kleurcode ('Status verlenging') en lees hieronder de bijhorende uitleg. Indien u uw gevolgde vormingsactiviteiten wenst te raadplegen, klik op het 'potloodje' hierboven (staat net vóór de naam van uw licentie).

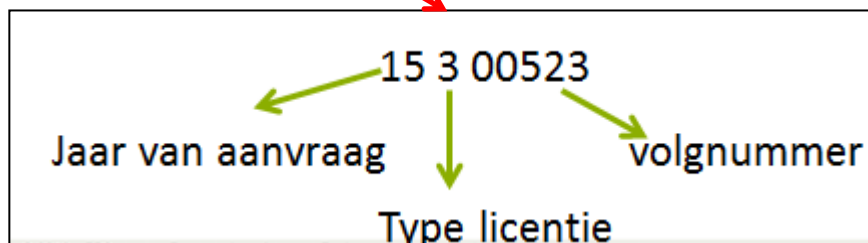
- A** U hebt nog onvoldoende vormingsactiviteiten gevolgd om uw licentie te kunnen verlengen.
- B** U hebt voldoende vormingsactiviteiten gevolgd. Uw fytolicensie zal 12 maanden vóór de einddatum automatisch worden verlengd.

Uitsluitend voor houders van een fytolicensie NP of P3

- C** U hebt voldoende vormingsactiviteiten gevolgd, uw licentie kan verlengd worden. U ontvangt hiervoor een factuur 12 maanden vóór de einddatum.
- D** Mits betaling van de factuur zal uw licentie worden verlengd.

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Fytolicensie

Printdatum: 23/11/2017

Fytolicensie, afgeleverd in toepassing van het koninklijk besluit van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen. Onderstaande natuurlijke persoon voldoet aan de voorwaarden zoals op deze licentie vermeld.

Deze licentie is van kracht vooropgezet dat de natuurlijke persoon blijft voldoen aan de gestelde eisen zoals bepaald in het betreffende koninklijk besluit. Deze licentie vervangt elke voorgaande afgeleverde fytolicensie.

Naam: ABTS
Voornaam: MATHIAS
Geboortedatum: 05/01/1988
Rijksregisternummer: 88.01.05-347.97

fytolicentie

Type: P3 - Distributie/Voorlichting
Nummer: 15.3.00523
Begindatum: 25/11/2015
Einddatum: 24/11/2020

Namens de Minister,
Anneke De Cock

Celhoofd Omkadering en valorisatie van toelatingen

Fytolicentie

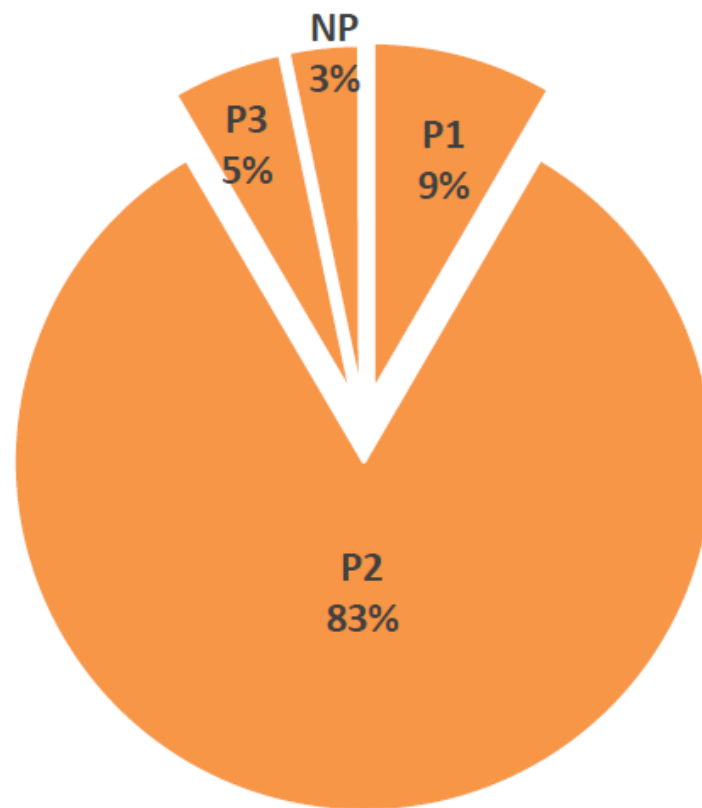
Deelgenomen vormingsactiviteiten						Annuleren
Opleiding	Plaats	Datum	Waarde	Onderwijsinstelling/opleidingscentrum	Vrij veld	
Onkruidbestrijding mais met IPM	Ingelmunster	18/02/2016	1	NATIONAAL CENTRUM VOOR BEROEPSVORMING IN DE LANDBOUW	225895-225896	
16K3052 - studievergadering gewasbescherming te Loenhout	Wuustwezel	25/03/2016	1	NATIONAAL AGRARISCH CENTRUM	228374	
16K5048 - studievergadering gewasbescherming te Diest	Diest	23/03/2016	1	NATIONAAL AGRARISCH CENTRUM	228380	
Gewasbeschermingsmiddelen in de Pijnbeek	Bekkevoort	07/12/2015	1	PROEFCENTRUM FRUITTEELT	223305	
Wintertarwerassen en ziektegevoeligheid in het kader van IPM	Geraardsbergen	10/06/2016	1	NATIONAAL CENTRUM VOOR BEROEPSVORMING IN DE LANDBOUW	230551	
16K2090 - studievergadering gewasbescherming te Nazareth	Nazareth	21/03/2016	1	NATIONAAL AGRARISCH CENTRUM	228372	
Akkerbouwstudiedag	Lubbeek	19/01/2016	1	NATIONAAL CENTRUM VOOR BEROEPSVORMING IN DE LANDBOUW	224341-224390	
16K5069 - Opendeurdag akkerbouw: proefbedrijf Vanacker Walter en Koen te Huldenberg	Huldenberg	03/06/2016	1	NATIONAAL AGRARISCH CENTRUM	230527	
Rondgang akkerbouwproefvelden	Tongeren	01/06/2016	1	PROVINCIAAL INSTITUUT VOOR BIOTECHNISCH ONDERWIJS CAMPUS	230213	
Voorjaarsvergadering	Tongeren	23/02/2016	1	PROVINCIAAL INSTITUUT VOOR BIOTECHNISCH ONDERWIJS CAMPUS	226406-226422-226421	
Graanvergadering	Overijse	22/09/2016	1	PROVINCIAAL INSTITUUT VOOR BIOTECHNISCH ONDERWIJS CAMPUS	232021	
16K2118 - Rondgang en toelichting onderzoek proefvelden proefhoeve Bottelare	Merelbeke	29/06/2016	1	NATIONAAL AGRARISCH CENTRUM	230772	
Teelttechniek mais	Hoogstraten	02/02/2017	1	AGROCAMPUS VZW	235765-235766-235770	
Duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen	Eeklo	30/01/2017	1	AGROCAMPUS VZW	235535-235542	
Puntvervuiling en gebruik van driftreducerende doppen	Bocholt	26/01/2017	1	AGROCAMPUS VZW	235928-235931-235936	
1 - 15 Next						
Status verlenging						

Fytolicentie

06/10/2017

Licence
holders

P1	6.439	8 %
P2	62.742	83 %
P3	3.965	5 %
NP	2.465	3 %
Ps	120	
Total	75.731	

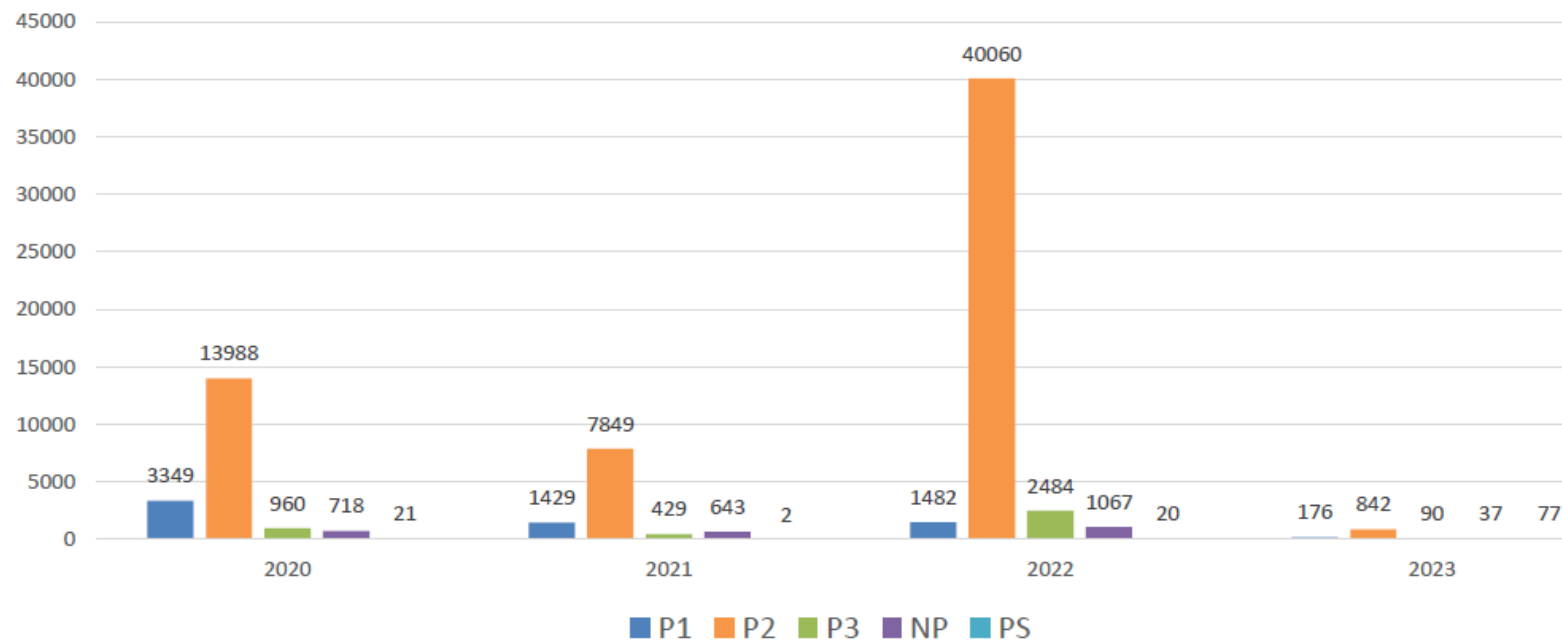
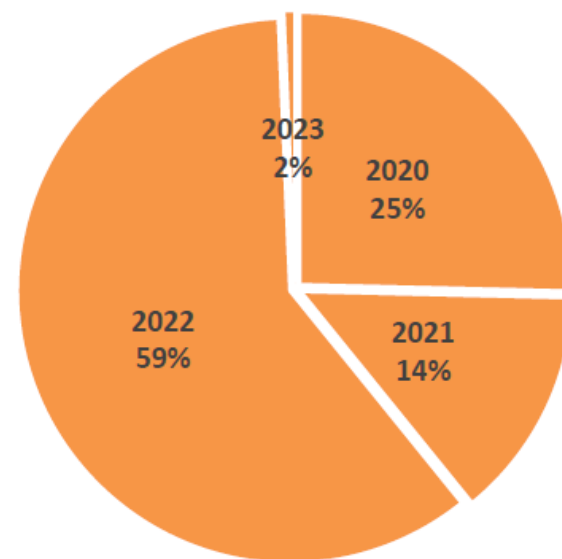
Vlaanderen
is landbouw & visserij

Fytolicientie

06/10/2017

Expiry date licences

2020	19.036
2021	10.352
2022	45.113
2023	1.222

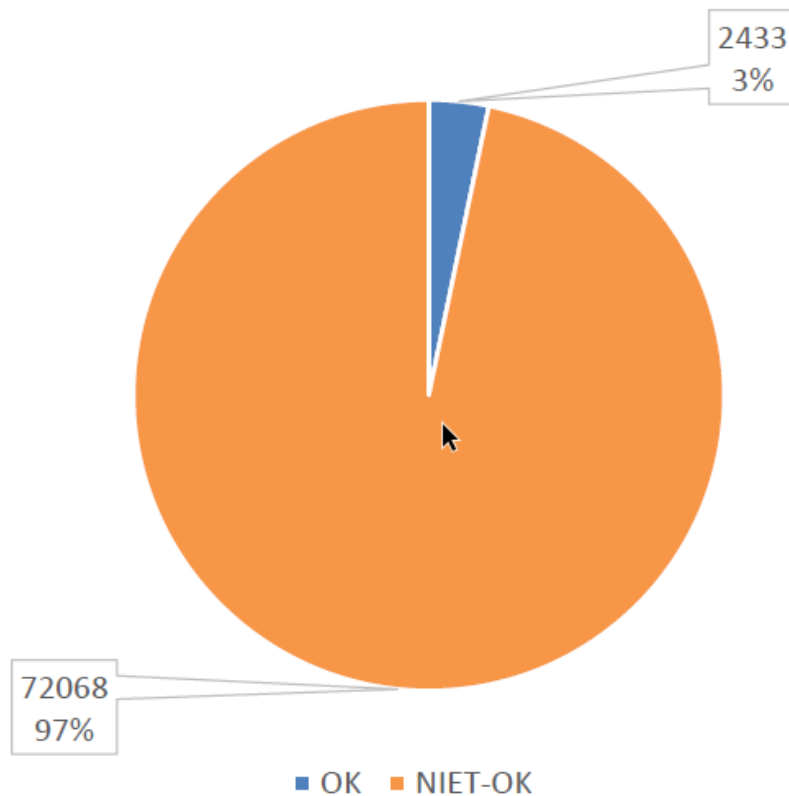

Fytolicentie

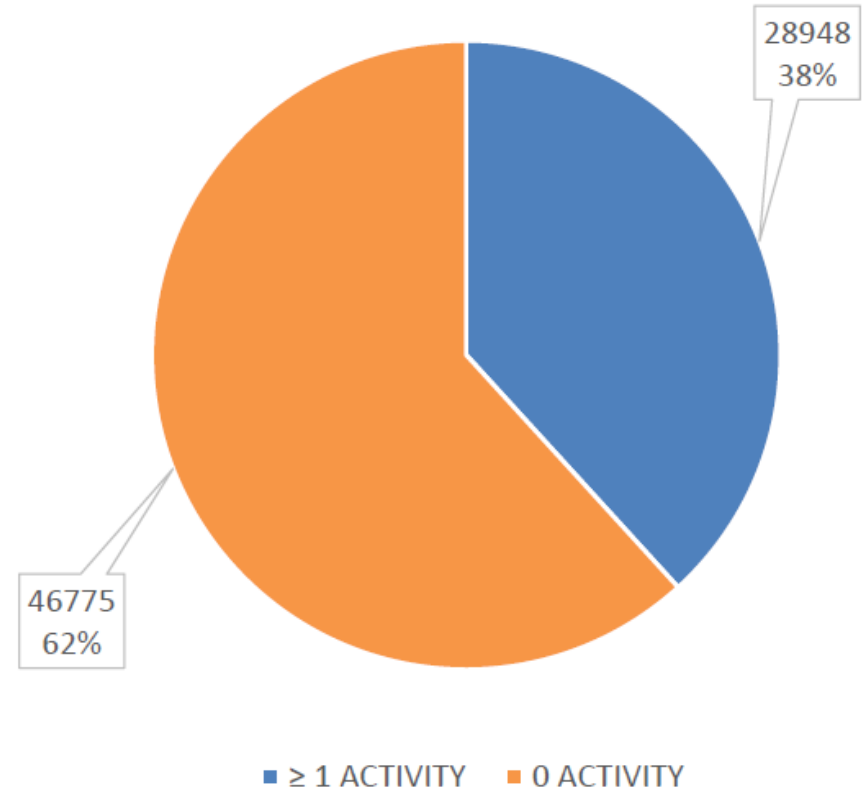
06/10/2017

Additional
training

OK for renewal

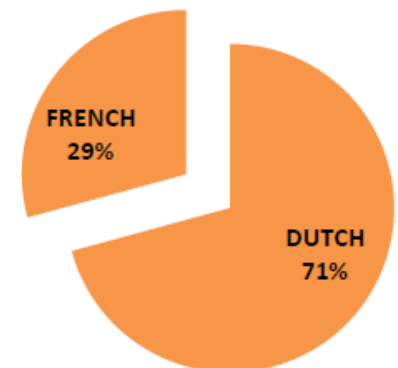
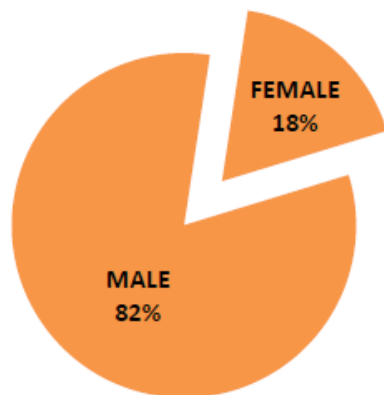
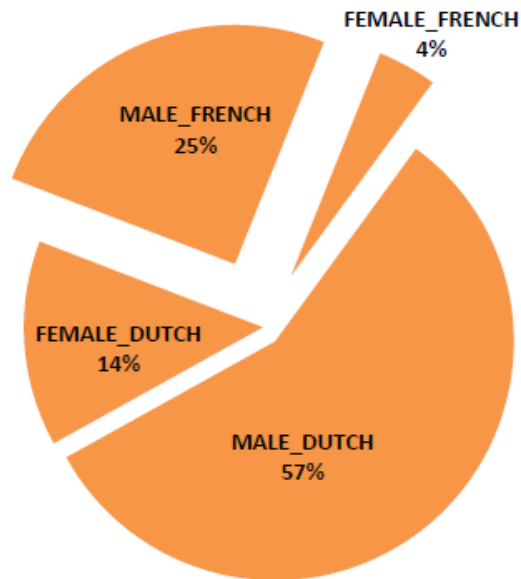
At least 1 training session attended

Fytolicentie

06/10/2017

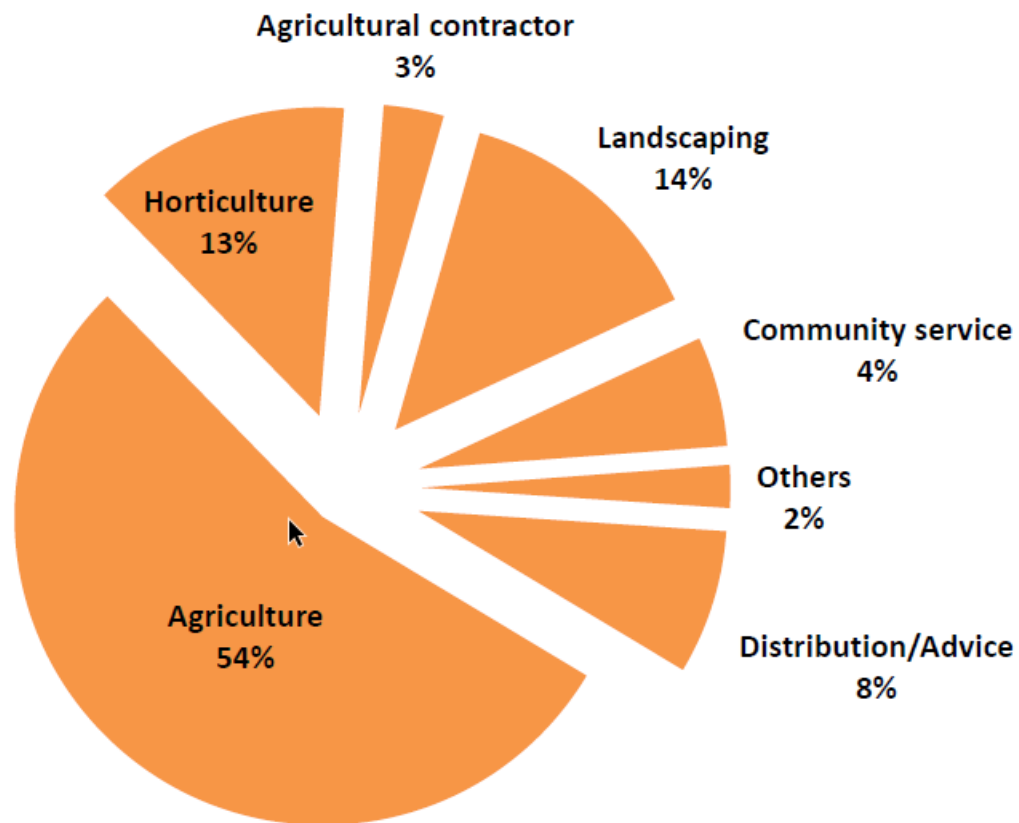
Gender

Fytolicentie

06/10/2017

Professional activities

Agriculture: 39.085

Horticulture: 9.811

Agricultural contractor: 2.287

Landscaping: 10.172

Community service: 4.149

Distribution/Advice: 5.567

Other: 1.686

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Waarom gewasbescherming?

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

HOE LANG VERKOOPT BRICO DIE WAPENS NOG?

Pesticiden zijn schadelijk voor
onze gezondheid en het milieu.
Brico, bedreig de toekomst niet langer.

www.brico-voordekankers.be

GREENPEACE

Uit onderzoek blijkt dat:

- Slechts 2,6 % een appel met een klein vlekje in winkelmand legt
- Elk jaar 142.000 ton voedsel in Vlaanderen in vuilbak
 - Reden: - rot of over datum
 - te krom, te recht, te bleek, slecht verpakt,...

Een appel met een klein vlekje? Slechts 2,6 procent van de mensen zou die nog in zijn winkelmandje leggen. Zelfs thuis laten we licht beschadigd of cosmetisch imperfect voedsel links liggen: amper 2 op de 10 eten een geblutst exemplaar nog op. Ook als enkel de verpakking beschadigd is, zoals een brik fruitsap met een deuk erin, hoeven we het niet meer. Dat blijkt uit onderzoek van de Wageningen Universiteit bij 4.214 consumenten uit vijf landen.

Hoeveel monden moeten we voeden?

POPULATION OF THE EARTH

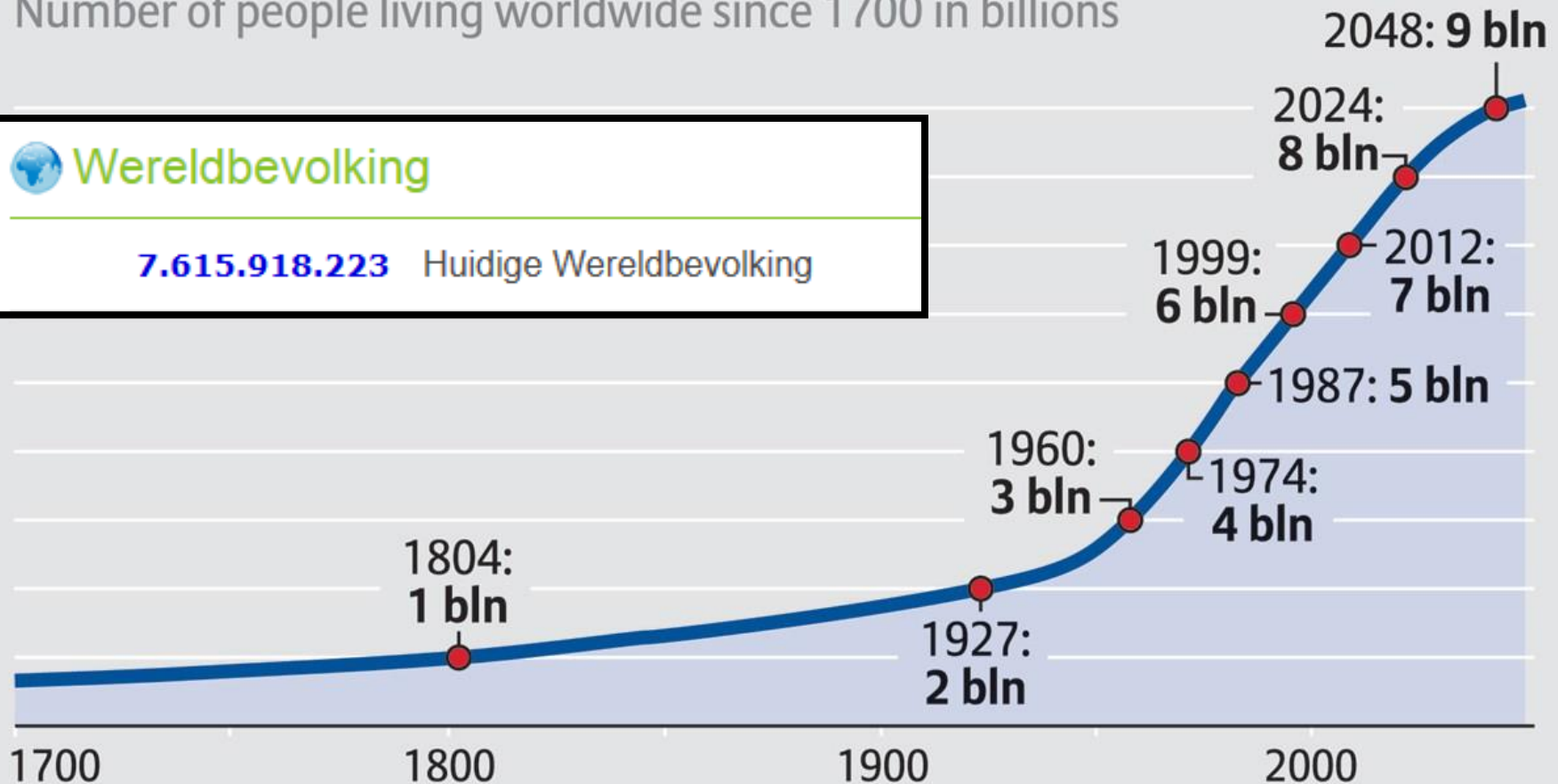
Allianz

Number of people living worldwide since 1700 in billions

Wereldbevolking

7.615.918.223 Huidige Wereldbevolking

Source: United Nations World Population Prospects, Deutsche Stiftung Weltbevölkerung

For further information please visit: www.knowledge.allianz.com

Conclusie: Waarom gewasbescherming?

- ▶ **Telers doen dit NIET voor hun plezier**
- ▶ **Duurzaam gebruik van gewasbescherming:**
 - Planten beschermen/genezen om VOLDOENDE en KWALITATIEF voedsel te produceren voor de mens en veestapel, maar ook vezels, energie, medicinale planten,...

Vlaanderen
is landbouw & visserij

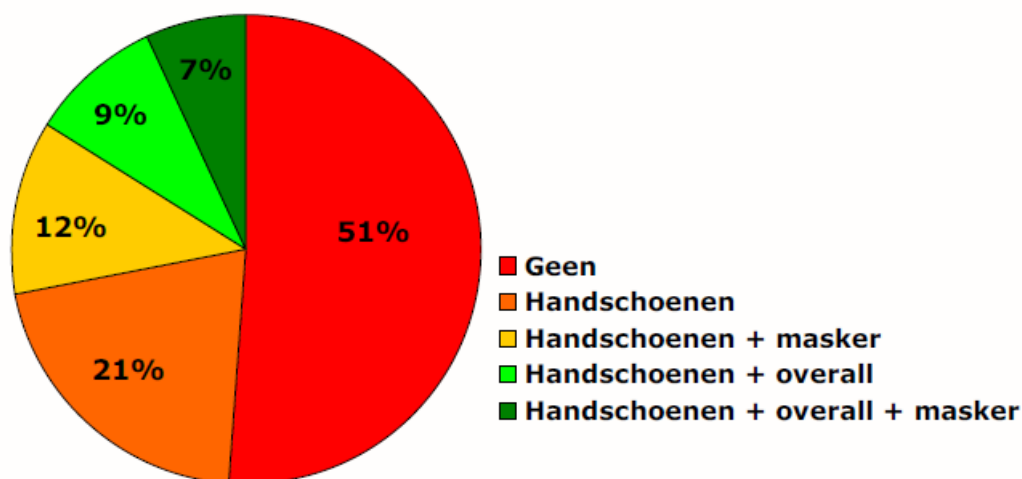
Bescherming van de gebruiker!

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Probleemstelling

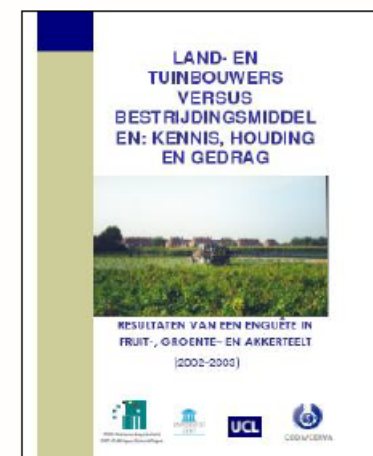
Gebruik van beschermkledij bij de bereiding en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (2003)

Beschermkledij	% van de telers		
	Fruitteelt	Groenteteelt	Akkerbouw
Geen	13	11	50

J. Marot et al., UGent en UCL (2002-2003)

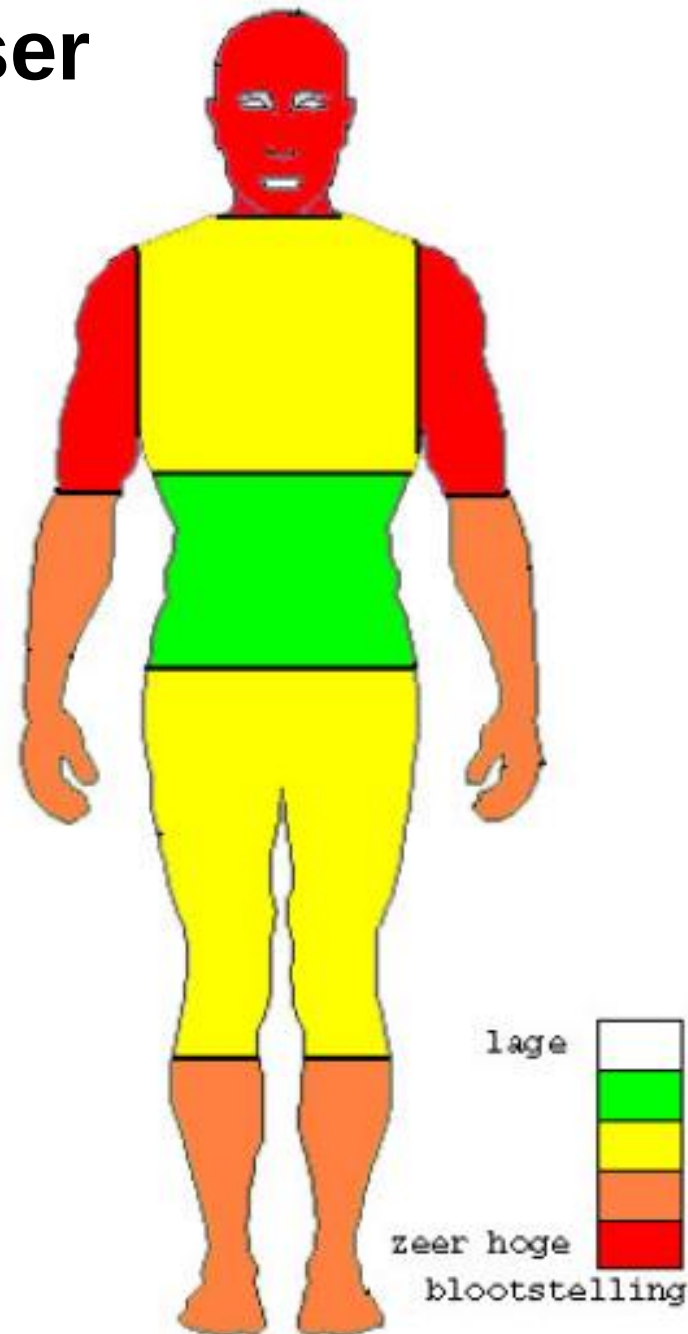
<http://www.crphyto.be/pdf/brochureeerlandais.pdf>

Blootstelling van de toepasser aan residu's tijdens een spuittoepassing

Uit enquête blijkt dat:

- De volledige dag met werkkledij lopen
- Meer dan 80% wast handen na toepassing

Probleemstelling

Redenen om beschermende kledij niet te dragen:

- ❖ Kledij stoort tijdens het werk
- ❖ Te complex om telkens andere kledij aan te trekken
- ❖ Men denkt niet aan het risico voor de gebruiker

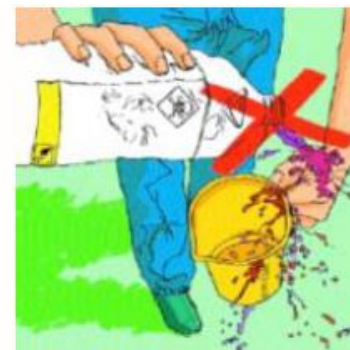
✓ 80% wast wel de handen na de toepassing

Probleem: Blootstelling

1. Rechtstreekse blootstelling

- ✻ Contact met geconcentreerde producten
 - bv. : bereiding van de spuitoplossing, morsen, wegen
- ✻ Contact met verdunde producten
 - bv. : tijdens het sproeien - spuitnevel
 - bv. : tijdens herstellingen – verstopte sproeidop
 - bv. : tijdens het reinigen van de sproeimachine

2. Onrechtstreekse blootstelling

- ✻ Contact met behandelde gewassen
 - bv. : snoeien, selectie
 - bv. : contact bij het oogsten

Blootstelling

Morsen tijdens voorbereiding – overlopen van vat tijdens vullen

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Fustreiniger

Blootstelling

Overlopen van vat tijdens vullen

Blootstelling

Weggoien verzegeling - verpakking

Probleem: Blootstelling

Tijdens het vullen:

> 90 % van de blootstelling

1 %

5 %

> 85 %

Tijdens de behandeling:

< 10 % van de blootstelling

1 % (luchtwegen)

5 % (lichaam)

5 % (handen)

Tijdens het vullen is de blootstelling tien keer hoger dan tijdens de behandeling

Etiket: informatie voor veilig gebruik

- ✓ Dosis, toepassingsperiode, toepassingsmateriaal
- ✓ Voorzorgsmaatregelen voor het milieu
vb. respecteren van bufferzones
- ✓ Voorzorgsmaatregelen voor de gebruiker
- ✓ Verwijderen van lege verpakkingen
- ✓ Eerstehulpmaatregelen van toepassing op het product
- ✓ Gevaarsymbolen
- ✓ Gevaren- en veiligheidszinnen (R&S-zinnen)
- ✓ Noodnummer: o.a. Antigifcentrum (070/245 245)

Gevaarsymbolen

Vlaanderen
is landbouw & visserij

VERBODEN TOEGANG VOOR ONBEVOEGDEN

BEHEERDER FYTOLOKAAL/KAST:

Naam	Voornaam	Nr. Fytolicentie	Telefoon/GSM

Phytofar
www.phytofar.be

IN NOODGEVALLEN. BEL 112
OF HET ANTIGIFCENTRUM 070-245 245

www.agrirecover.eu

Gevaarsymbolen

Gevaarsymbolen

Gevaarsymbolen

Etiket – R&S zinnen

1. Gevarenzinnen of R-zinnen (Risk)

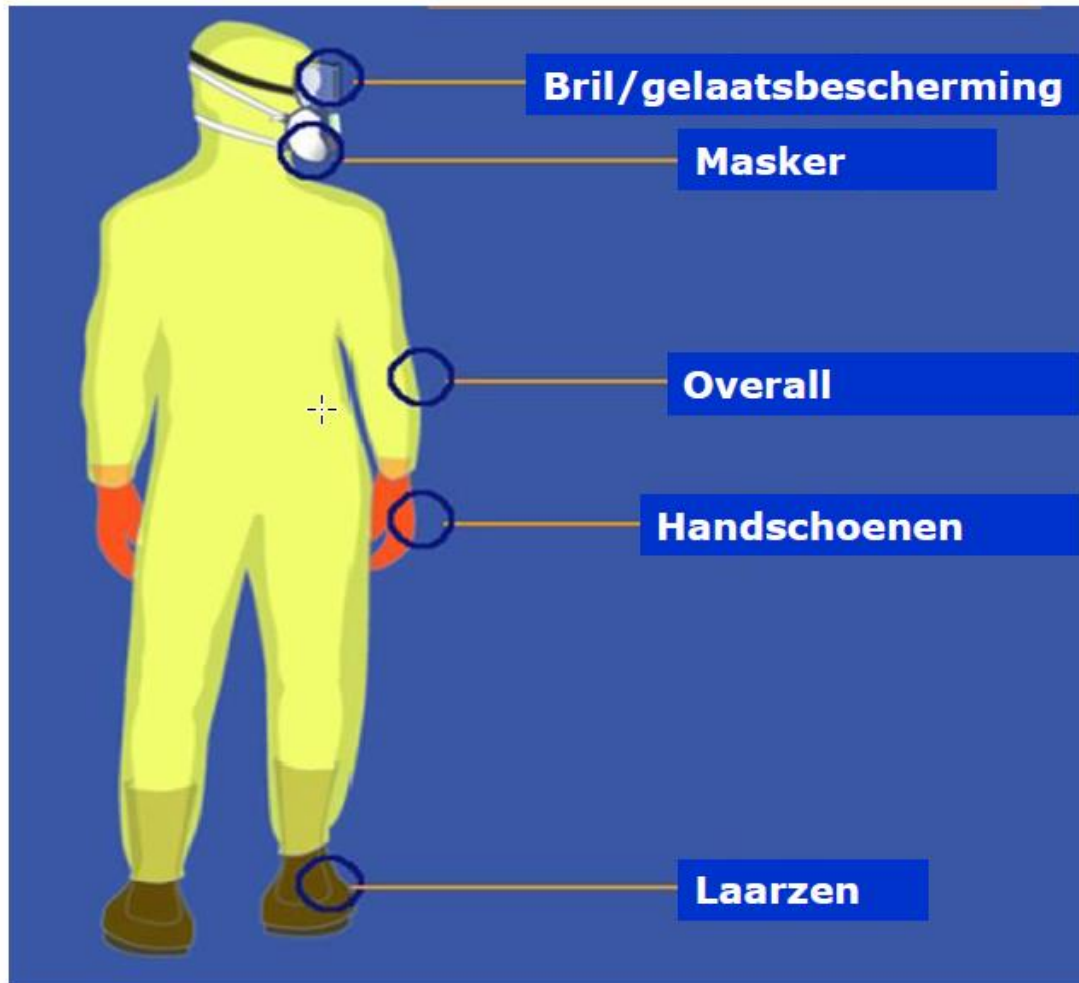
- ✻ R-zinnen of risicozinnen waarschuwen voor mogelijke gevaren bij een onoordeelkundig gebruik of toepassing van het product
- ✻ Voorbeeld:
 - R51 : giftig voor in het water levende organismen

2. Veiligheidszinnen of S-zinnen (Security)

- ✻ Geven specifieke veiligheidsaanbevelingen betreffende het product
- ✻ Wanneer rekening wordt gehouden met die aanbevelingen, is het gebruik veiliger voor de gezondheid van de gebruiker en voor zijn omgeving
- ✻ Voorbeeld:
 - S21 : Niet roken tijdens het gebruik
 - S22 : Stof niet inademen

Veiligheidsuitrusting voor de gebruiker

1. Wat zijn persoonlijke beschermingsmiddelen en hoe ze kiezen?

Bescherm je huid – Draag handschoenen

Hergebruikbare handschoenen

➔ Bij hergebruikbare handschoenen : zorgen voor een goede reiniging

➔ Trek één van de handschoenen gedeeltelijk uit (alleen het vingergedeelte)

➔ Met de hand nog steeds in de eerste handschoen, trek de andere uit tot aan de pols

➔ Steek de duim zonder handschoen in het bovenste gedeelte van de tweede handschoen

➔ Strek de hand uit en houd de handschoenen alleen aan de binnenzijde vast

Wegwerphandschoenen

➔ Verwijder de handschoenen op de juiste wijze aangezien ze sterk kunnen vervuild worden

➔ Trek de handschoenen uit door ze binnenstebuiten te keren

➔ Trek de andere handschoen uit met de hand nog in de eerste handschoen

➔ Houd de handschoenen alleen aan de binnenzijde vast

➔ Veilig weggooien

Veiligheidsuitrusting voor de gebruiker

2. Bril / Face Shield → gelaatsbescherming

van polymerisatiehars of acetaat

3. Laarzen → bescherming van de voeten

waterdicht

Veiligheidsuitrusting voor de gebruiker

4. Masker → bescherming van de slijmvliezen en het ademhalingsstelsel

met stoffilter

en/of

met gasfilter

(P1, P2 of P3)

(Bruin = A of AX)

Stoffilter: categorie P

Gasfilter: A, AX, B, E of K

P1 = bescherming van 80 %
P2 = bescherming van 94 %
P3 = bescherming van 99,9 %

Bruin : Organische dampen
Grijs : anorganische gassen
Geel : zwaveldioxide
Groen : Ammoniak en afgeleiden

Fyto : minimum P2

Fyto : bruin A of AX

5. Overall **bescherming van de huid**

- Type 1 = gasdicht
- Type 2 = beperkte gasbestendigheid
- Type 3 = vloeistofdicht
- Type 4 = bestendig tegen aerosolen
- Type 5 = bestendig tegen stof
- Type 6 = beperkte bestendigheid tegen spatten

Accidentele opname

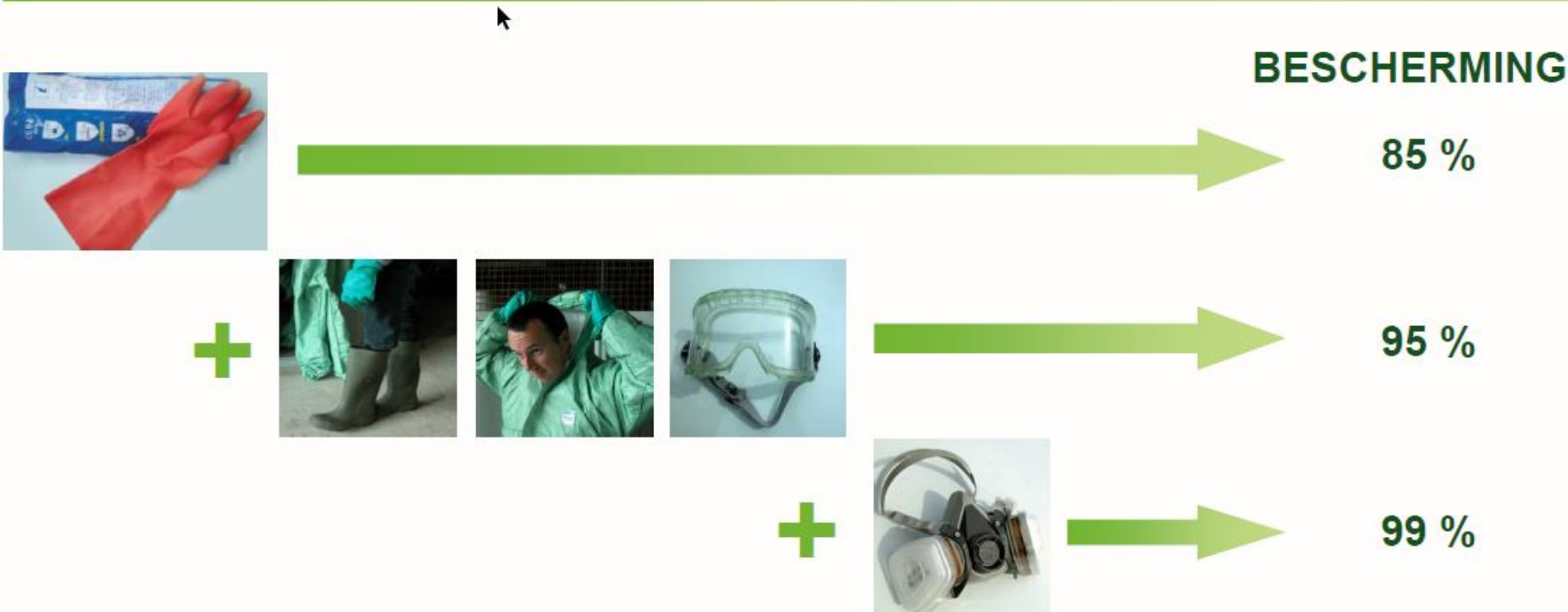
Antigifcentrum 070 245 245

- Welke informatie wordt gevraagd?
 - ✔ Leeftijd van het slachtoffer: gaat het om een kind of een volwassene?
 - ✔ Wat is de naam van het product dat de vergiftiging heeft veroorzaakt (verpakking, bijsluiter,... bij de hand houden)?
 - ✔ Over welke hoeveelheid van het product gaat het (aantal tabletten, soep- of theelepels,...)?
 - ✔ Wat is er precies gebeurd (ongeval, zelfmoordpoging,...)?
 - ✔ Welke symptomen worden vastgesteld?
 - ✔ Het etiket van het gewasbeschermingsmiddel bevat onder de rubriek 'aanbevelingen voor de geneesheer' de belangrijkste aanwijzingen voor eerste hulp

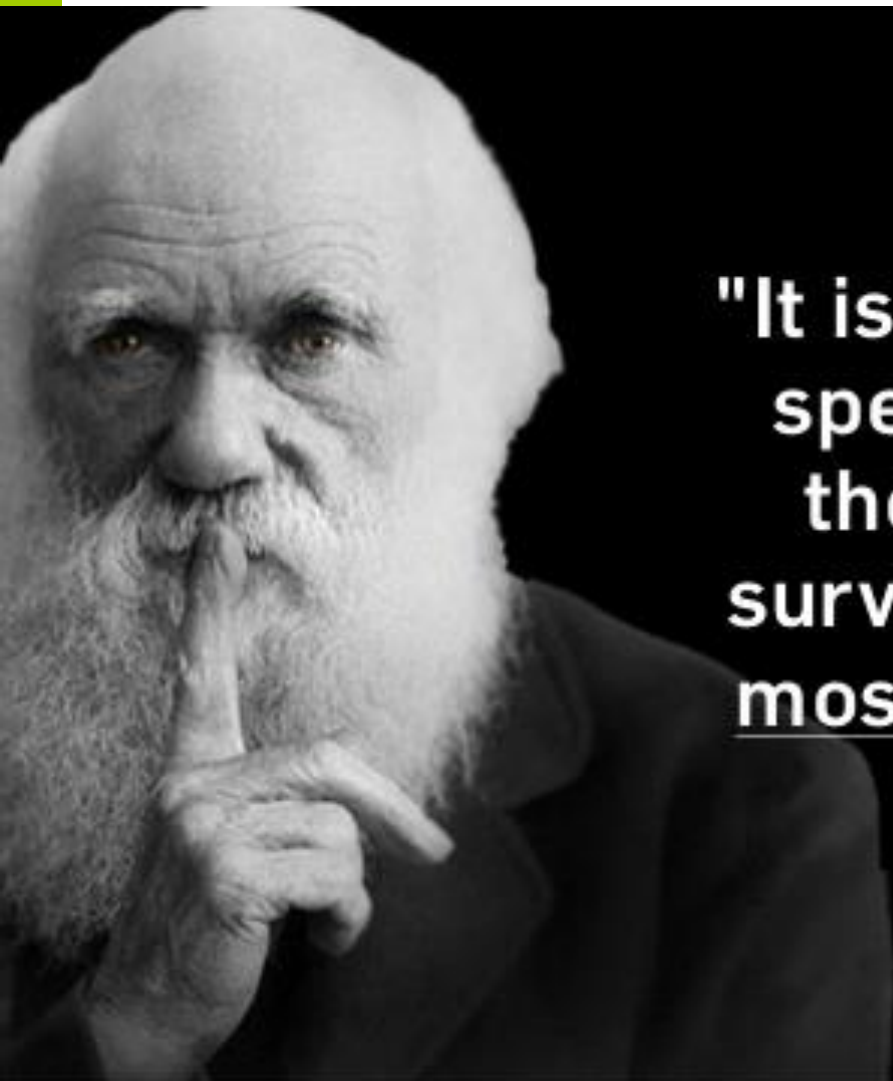
Conclusie

80 tot 95 % van de blootstelling gebeurt via de handen tijdens de bereiding van de spuitoplossing

Tips

1. **Bewaar beschermkledij steeds buiten het fytolokaal**
2. **Uittrekken handschoenen:**
 - ✿ Eerst afwassen
 - ✿ Uittrekken zonder contact met handen
3. **Controleer regelmatig de goede staat van de beschermkledij**
 - ✿ Properheid
 - ✿ Scheurtjes, beschadigingen,...
 - ✿ Controleer de vervaldatum van de filters van de maskers
4. **Antigifcentrum: 070 245 245**

**"It is not the strongest of the
species that survives; nor
the most intelligent that
survives. It is the one that is
most adaptable to change."**

CHARLES DARWIN

Vlaanderen
is landbouw & visserij

matthias.abts@fv.vlaanderen.be

GSM: 0491/86.85.59

Diestsepoort 6 bus 101

3000 Leuven